

แนวทางการพัฒนาการศึกษภาพการแข่งขันเพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Guidelines for the Development of Competitiveness for Foreign Backpacker Tourists in Suratthani.

Kamonvan Laoyang*

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์นโยบายภาครัฐและเงื่อนไขที่ส่งเสริมกระบวนการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และจัดทำแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูล โดยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้อาจการสัมภาษณ์บุคคลมาประมวลรวมกับข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร รวมทั้งการศึกษาร่วมเทียบกับหลักการและทฤษฎีต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดทำแบบสอบถามและประยุกต์เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยทำการปรับปรุงแบบสอบถามจากคำตอบที่ได้พร้อมทั้งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่งกลับให้ผู้ตอบ ได้มีโอกาสสอบถาม ซึ่งจะช่วยให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ที่ความถูกต้องและน่าเชื่อ มากยิ่งขึ้น สำหรับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ที่เดินทาง มาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีจำนวน 400 คน โดยทำการเก็บข้อมูลใน 3 พื้นที่คือ เกาะสมุย เกาะเต่า เกาะพะงัน ใช้เทคนิคการสุ่มโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น เมื่อเก็บข้อมูล เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูล และวิเคราะห์เบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

---

* M.B.A. (Marketing) Ramkhamhaeng University. (2005), Currently a Lecturer in Business Administration Program (Agribusiness), Faculty of Management Science, Surat Thani Rajabhat University.

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันยังไม่มีนโยบายสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ที่ชัดเจน และแนวทางการพัฒนาการแข่งขันเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้คือ (1) เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น (2) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน (3) ส่งเสริมการค้าเงินธุรกิจและคุณภาพของสถานประกอบการให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ รวมถึงพัฒนามาตรฐานด้านการให้บริการเทียบเท่าระดับสากล (4) จัดทำยุทธศาสตร์ให้สุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางน้ำ (5) พัฒนาองค์ความรู้แก่คนในพื้นที่ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และ (6) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: นักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้, ศักยภาพการแข่งขัน, สุราษฎร์ธานี

Abstract

This study aimed to analyze governmental policies and conditions promoting tourism for backpacking tourists, monitoring tourists' behaviors and preparing guidelines for the promotion of tourism for backpackers in Suratthani. This study applied theoretical concepts, related documents and analyzed data within the strategic management's framework. Primary Study was, then, made by in-depth interviewing stakeholders related to backpackers in Suratthani. Descriptive analysis was done through combining data sourced from in-depth interviewing and documents, then, compared with the conceptual and theoretical study and related researches. In questionnaire, applied Delphi Technique by improving questionnaire corresponding to the results from respondents who received the results of data analysis in return to emendate. This could lead to the higher accuracy and reliability of the results. For the behaviors of the backpackers, this study used survey research. Population sampling were used in 400 foreign backpackers in 3 study areas including; Samui Island, Tao island, and Phangan island. The results were collected and reported by descriptive statistics.

The results showed that, at present, there was no direct policy for backpackers. The guidelines for this kind of tourists includes; (1) intensively focus on using information

and technology to support decision-making, (2) develop sustainable tourism resumes, (3) promote the business and raise the quality of firms to the higher standards including improving the standard of service to the international level, (4) formulate policy implication suggesting Suratthani is the center of water-based tourism, (5) develop a well-hosting knowledge for local communities and (6) promote the participation of government, citizens and public administration organizations in the management of tourism resources.

Keywords: Backpacker, Competitiveness Development, Suratthani

บทนำ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกและเป็นที่ยอมรับกันว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการได้เจริญเติบโตและพัฒนาเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็วในหลายประเทศอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในระดับที่ 1-3 ของ 10 อันดับแรก องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: UNWTO) ได้คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2563 ว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลก 1,561 ล้านคน ภูมิภาคที่มีนักท่องเที่ยวมาก 3 อันดับแรกได้แก่ ยุโรป (717 ล้านคน) เอเชียแปซิฟิก (397 ล้านคน) และอเมริกา (282 ล้านคน) อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวทั่วโลกมีอัตราเพิ่มขึ้น 4.1% ภูมิภาคที่มีอัตราเพิ่มขึ้นมากกว่า 5% ได้แก่ ตะวันออกกลาง (6.7%) เอเชียและแปซิฟิก (6.5%) เอเชียใต้ (6.2%) และแอฟริกา (5.5%) (World Tourism Organization: UNWTO, 2555)

ในอดีตการเดินทางของนักท่องเที่ยวเป็นการเดินทางแบบกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ที่เรียกว่า Mass Tourism การเดินทางในการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การเดินทางแบบหมู่คณะ ซึ่งรายการนำเที่ยว (Package Tour) โดยมีนักท่องเที่ยวจำนวน 11-15 คนขึ้นไป ลักษณะการเดินทางประเภทนี้จะผ่านบริษัทนำเที่ยว ข้อดีของการเดินทางประเภทนี้คือ ประหยัดเงิน ได้เพื่อนร่วมเดินทาง และความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร รูปแบบการท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่งที่ได้รับความนิยมนั้นคือ การท่องเที่ยวอิสระ (Foreign Individual Tourism) เป็นการท่องเที่ยวแบบที่นักท่องเที่ยวมีแผนการเดินทางด้วยตนเองหรือใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในการอำนวยความสะดวกบางส่วน ในปัจจุบันการเดินทางที่มีลักษณะการท่องเที่ยวอิสระคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้หรือแบ็คแพ็คเกอร์

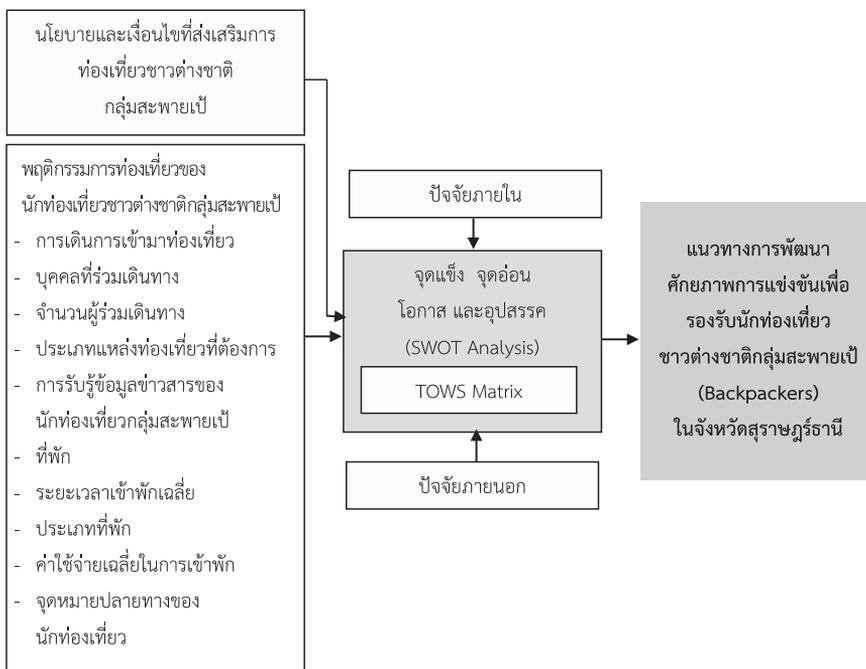
(Backpacker) แต่เดิมนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เริ่มจากชาวต่างชาติบรรจุสิ่งของไว้ด้านหลังซึ่งก็คือการแบกกระเป๋าที่มีลักษณะเป็นเป้ แล้วออกเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกโดยเน้นความประหยัดสำหรับในประเทศไทยนับว่าเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแบบสะพายเป้ เนื่องจากประเทศไทยมีความปลอดภัยสูงและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวทั่วไปสามารถพูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษซึ่งถือเป็นภาษาสากล จึงกลายมาเป็นภาพที่เราได้เห็นนักท่องเที่ยวสะพายเป้จำนวนมากขึ้นตามสถานที่ท่องเที่ยวทั่วประเทศ ในปี 2554 ที่ผ่านมานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาเที่ยวเองถึงร้อยละ 66.39 เดินทางกับบริษัทนำเที่ยวร้อยละ 33.61 (Tourism and Sports, Ministry. 2011)

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้เข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 10 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายเช่น ท่องเที่ยวธรรมชาติ หาดทรายชายทะเลเป็นต้น มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย น่าสนใจ เช่น การล่องแพ การปีนหน้าผาเป็นต้น รวมทั้งมีรสชาติอาหารที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว สถานที่ที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้สนใจได้แก่ เกาะเต่า เกาะพะงัน เกาะสมุยและอุทยานแห่งชาติเขาสก โดยในปี 2552-2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้เฉลี่ยมากกว่า 100,000 คน (Somsuk, Saipayom. Interview on March 10, 2011) และจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบเฉพาะกลุ่ม ทำให้ไม่มีนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยหาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบสะพายเป้เพื่อรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพให้แก่แหล่งท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวอีกทั้งยังจะส่งผลถึงภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในสายตาของนานาประเทศอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์นโยบายภาครัฐและเงื่อนไขที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของนักท่องเที่ยว

ตามพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (พ.ศ.2522) กล่าวว่า นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นอันเป็นที่อยู่ปกติของตนไปยังท้องถิ่นอื่น เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจและด้วยวัตถุประสงค์ที่มีไว้เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้นิยามศัพท์นักท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Visitor) คือ บุคคลที่มีได้ทำนักถาวรในราชอาณาจักรไทย เดินทางเข้ามาเพื่อประกอบการกิจใด ๆ ทั้งนี้ต้องมีได้รับค่าจ้างในการประกอบการกิจนั้นจากผู้ใดในราชอาณาจักรไทย สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้าในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 60 วัน

1.2 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ไม่ค้างคืน (International Excursionist) หมายถึง นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้าในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งไม่ได้ค้างคืน

2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Visitors) คือ บุคคลที่สัญชาติที่มีถิ่นพำนักถาวรอยู่ในราชอาณาจักรไทยและเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งมีใช้ถิ่นที่อยู่ประจำเพื่อประกอบภารกิจใดๆ ทั้งนี้ต้องมีได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นๆ จากผู้ใด ณ สถานที่แห่งนั้น สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่พักค้างคืน (Domestic Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไปพักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยในปัจจุบันแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน

2.2 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไม่พักค้างคืน (Domestic Excursionist) หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่มีได้พักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยในปัจจุบัน

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศและนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ในปัจจุบันนักท่องเที่ยวมีหลากหลายกลุ่ม เช่น นักท่องเที่ยวสูงอายุ นักท่องเที่ยวเยาวชน นักท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา นักท่องเที่ยวสะพายเป้ นักท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา นักท่องเที่ยวกลุ่ม MICE และนักท่องเที่ยวฮันนีมูน เป็นต้น

ความหมายของนักท่องเที่ยวสะพายเป้

นักท่องเที่ยวสะพายเป้ (Back packer) หรือแบ็คแพ็คเกอร์ หมายถึง นักท่องเที่ยวที่บรรจุสิ่งของไว้ด้านหลัง เป็นการแบกกระเป๋าหรือเป้เพื่อการเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ไม่ต้องการความสะดวกสบายมากนัก ใช้เวลาพักในแต่ละประเทศยาวนาน อยู่ในช่วง 1 เดือนถึง 1 ปี ในอดีตนักท่องเที่ยวสะพายเป้มาจากชาวต่างชาติเดินทางแบกเป้ออกท่องเที่ยวไปทั่วโลก เน้นความประหยัด ปัจจุบันนักท่องเที่ยวสะพายเป้ จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามลักษณะพฤติกรรมกรท่องเที่ยว ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 Pioneer-Backpackers เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสะพายเป้ที่เดินทางเพื่อค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ๆ ด้วยตนเอง จะไม่ใช่คู่มือเดินทางท่องเที่ยว (Guide Book) ในการเดินทางไม่มีการเตรียมข้อมูลก่อนการเดินทางและไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณเพราะจะทำงานระหว่างเดินทางเพื่อนำเงินมาใช้ในการท่องเที่ยว กลุ่มที่ 2 Lonely-Planeter เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสะพายเป้ที่เดินทางโดยยึดคู่มือเดินทางท่องเที่ยวเป็นหลัก มีการศึกษาข้อมูลแต่ละประเทศล่วงหน้า

เลือกท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่มีชื่อเสียงให้ได้มากที่สุด มีข้อจำกัดด้านงบประมาณและเวลา โดยสามารถเดินทางได้ไม่เกิน 3 เดือนหรือ 1 ปี และ และกลุ่มที่ 3 Prepared-Backpackers เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่เดินทางด้วยตนเองไม่พึ่งพาบริษัทนำเที่ยวมักมีการเตรียมแผนการเดินทางล่วงหน้า และมีระยะเวลาเดินทางจำกัด 2-3 สัปดาห์

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนการท่องเที่ยวไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนการท่องเที่ยวไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 105 (พ.ศ. 2550-2554) จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเป็นการดำเนินการในบทบาท ของภาครัฐที่ให้การสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนด้านการตลาด โดยมีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารการตลาดรวมทั้งการปรับระบบการเผยแพร่ข่าวสารการตลาดเพื่อให้ธุรกิจเหล่านี้สามารถแข่งขันได้ในตลาดต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เน้นการบริหารจัดการ ทรัพยากรและปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ให้เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับการท่องเที่ยวไทย

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในแผนได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้ โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุลและยั่งยืน ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีทิศทาง ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์มากเกินไป การกำหนดมาตรการในการแก้ไขกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทย

สามารถมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้า บริการและ
ปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน
อย่างต่อเนื่อง รวมถึงส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้มีบทบาท มากขึ้นในการขับเคลื่อน
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว
มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยว รับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ สร้างความเชื่อมั่น
ให้นักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย โดยการดำเนินการตลาดเชิงรุก
เพื่อประชาสัมพันธ์ในการจัดงานระดับ โลก/ภูมิภาคเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ
จัดงานแสดงต่างๆ (Event) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย
ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยผ่านสื่อต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยว
เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้นมีการใช้จ่ายมากขึ้น และยุทธศาสตร์ที่ 5
การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว การพัฒนากลไก ในการบริหารจัดการด้าน
การท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกันการกำหนดภารกิจขอบเขต
ของงานการพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่
สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

บทสรุป ในปัจจุบันยังไม่มียุทธศาสตร์สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ที่ชัดเจน
แต่ใช้แผนการตลาดภาพรวมของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปี 2555-2559 ในยุทธศาสตร์ที่ 3
การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.1 ในการ
พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มด้านที่เน้นการพัฒนาสมุย
เป็น Honey moon, wedding destination and family destination และเน้นการดำเนินงาน
ตามนโยบายการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและแผนการตลาดของการท่องเที่ยวเกาะสมุย
พะงัน และเกาะเต่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Kongprasert, Piyawan (2008) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
แบบบูรณาการเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยววิเคราะห์สภาพแวดล้อม
ภายในและภายนอกและใช้หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการ เพื่อวางแผน
พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยบูรณาการแผนพัฒนา
ทั้งมิติสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและจิตใจไว้ในแผนเดียวกัน และบูรณาการ

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ รายการตรวจสอบทรัพยากรและแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยจากรายการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว พบว่า ทรัพยากรทางธรรมชาติได้แก่ชายหาด อ่าว น้ำตก และป่าไม้ทรัพยากร วัฒนธรรมและสิ่งที่สร้างขึ้น ได้แก่ วัด ศาล พระเจดีย์และพระพุทธรูปบาทจำลอง ทรัพยากรประเพณีวิถีชีวิตและงานเทศกาล ได้แก่ งานฟูลมูนปาร์ตี้ การแข่งขันหาหอยกลม และประเพณีลากพระทางทะเล ทรัพยากรด้านกิจกรรม ได้แก่ การดำน้ำดูปะการังการเดินป่าศึกษาธรรมชาติการพายคายัคแคนู เรือน้ำเที่ยวและการประมงพื้นบ้าน ทรัพยากรด้านบริการ ได้แก่ โรงแรมที่พัก รีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน บริการด้านการคมนาคมขนส่งที่สะดวก บริการข้อมูลและศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว โรงพยาบาล และสถานบริการด้านสุขภาพ สถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง บริการด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและการมีป้ายบอกทิศทางและระบบสื่อความหมายในสถานที่ท่องเที่ยว แนวทางการวางแผนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทรัพยากรวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐานระดับโลกเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน โดยยึดหลักการพัฒนาตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ยั่งยืนและเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

Kumjan, Supattra & Pianjoj, Nontipak. (2015) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวของอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 385 คน สถิติที่ใช้คือ การสำรวจจำนวนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันด้วยการวิเคราะห์หาค่าน้ำหนักองค์ประกอบเพื่อหาองค์ประกอบเชิงสำรวจของรูปแบบการท่องเที่ยว 40 รูปแบบและใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เพื่อหาความเชื่อมั่นขององค์ประกอบด้านรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น โดยค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ควรมากกว่า 0.6 ผลการศึกษพบว่า การวิเคราะห์หาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของรูปแบบการท่องเที่ยวสามารถจำแนกรูปแบบการท่องเที่ยวได้ 11 รูปแบบ ซึ่งจากการหาค่า

ความเชื่อมั่นทำให้เลือกรูปแบบการท่องเที่ยว 5 รูปแบบองค์ประกอบของรูปแบบการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 1 คือมนต์เสน่ห์ธรรมชาติและชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบที่ 2 ธรรมชาติที่ลงดักกลางเมืองคนดี รูปแบบที่ 3 ท่องเที่ยวชุมชนลุ่มน้ำตาปี รูปแบบที่ 4 ชมห้องห้อยคลองร้อยสาย รูปแบบที่ 5 ความงามที่สร้างได้ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยคือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสำนักงานการท่องเที่ยวหรือองค์กรท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นทั้ง 5 รูปแบบเพื่อนำเสนอการส่งเสริมการตลาดอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลายโดดเด่นและนำไปสู่การดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาเที่ยวซ้ำมากยิ่งขึ้น

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ไม่มีผู้ทำการศึกษาไว้ก่อนส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนั้น งานวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงมีความแตกต่างจากงานวิจัยอื่นๆ คือ ไม่มีงานวิจัยชิ้นใดทำการศึกษาเรื่องนี้มาก่อน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงผสม (Mixed Research) ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 1) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้ง เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จำนวน 124,100 ราย (Somsuk, Saipayom. Interview on March 10, 2011) และ 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สุราษฎร์ธานี เจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี องค์กรบริการส่วนตำบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าหน้าที่องค์กรไม่แสวงหากำไรและผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งเกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า โดยใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณด้วยสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ

ทาโรยามาเน่ (Ruengpraprapan, Chatchavan. 2013) จำนวน 400 ราย ใช้เทคนิคการสุ่มแบบอาศัยความน่าจะเป็นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or Area Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลใน 3 พื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้เข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุด ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีตามสัดส่วนทำการศึกษา ดังนี้ คือพื้นที่เกาะสมุย เกาะเต่าและเกาะพะงัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้เข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	พื้นที่เก็บข้อมูล	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว(คน)	สัดส่วน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา(คน)
1	เกาะสมุย	61,400	49.47	198
2	เกาะเต่า	35,000	28.20	113
3	เกาะพะงัน	27,700	22.33	89
รวม		124,100	100	400

ที่มา : National Statistical Office , 2016

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม โดยใช้เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยรายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเทศ รายได้ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด (Closed Form) แบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ และคำถามปลายเปิด (Open Form) จำนวน 1 ข้อ ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว จำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวเหตุผลที่เลือกเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย การหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเลือกไปเที่ยว ประเภทของที่พักที่นักท่องเที่ยวเลือก ระยะเวลาเฉลี่ยที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวซ้ำ จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย จุดหมายปลายทางท่องเที่ยวในอาเซียน แบบเลือกตอบ (Checklist) รวม 10 ข้อ และคำถามปลายเปิด (Open Form) จำนวน 2 ข้อ และส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยใช้คำถามปลายเปิด (open – ended questions) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สุราษฎร์ธานี เจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี องค์กรบริการส่วนตำบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าหน้าที่องค์กรไม่แสวงหากำไรและผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 20 คน สุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่หิมะ (Snow Ball) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อสอบถามในประเด็น นโยบายภาครัฐและเงื่อนไขที่ส่งเสริมกระบวนการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ การเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว จำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวเหตุผลที่เลือกเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย การหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเลือกไปเที่ยว ประเภทของที่พักที่นักท่องเที่ยวเลือก ระยะเวลาเฉลี่ยที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวซ้ำ จุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย จุดหมายปลายทางท่องเที่ยวในอาเซียน และจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจัดทำแบบสอบถามและประยุกต์เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยทำการปรับปรุงแบบสอบถามจากคำตอบที่ได้พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์ข้อมูลส่งกลับให้ผู้ตอบได้มีโอกาสสอบถาม ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ที่ความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

การประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบสะพายเป้เพื่อทวนสอบข้อมูล ด้านนโยบายภาครัฐและเงื่อนไขที่ส่งเสริมกระบวนการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาหรือผลการวิจัย

ด้านนโยบายภาครัฐและเงื่อนไขที่ส่งเสริมกระบวนการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ พบว่า ในปัจจุบันยังไม่มียุทธศาสตร์สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ที่ชัดเจน แต่ใช้แผนการตลาดภาพรวมของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ปี 2555-2559 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.1 ในการพัฒนา เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มด้าน ที่เน้นการพัฒนาสมุยเป็น Honey moon, wedding destination and family destination. และเน้นตามการท่องเที่ยวและแผนการตลาดของการท่องเที่ยวเกาะสมุย พงัน และเกาะเต่า

ด้านพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ที่เข้ามาท่องเที่ยว ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเป็นเพศชาย ร้อยละ 60 และเพศหญิง ร้อยละ 40 ซึ่งมีจำนวนไม่แตกต่างกันมาก แสดงให้เห็นว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด สุราษฎร์ธานี สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งสองเพศได้ในจำนวนใกล้เคียงกัน ด้านอายุ ของนักท่องเที่ยวพบว่า มีอายุระหว่าง 20-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 82.75 ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Narinkum, Surivassa, Suttipisan, Sutsan & Feongkeaw, Chalermkiart. (2014) ที่กล่าวว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเหมือนกันคือ เลือกเดินทางด้วยตนเอง (Independent) นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว แบบนักสำรวจ (The Explorer) และนักพเนจร (The Drifter) ตามทฤษฎีของ Cohen (2004) ซึ่งนักท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีลักษณะนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ยังไม่เคยไป มาก่อน ชอบเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวและชอบแสวงหาความท้าทายให้กับชีวิต ด้านภูมิภานา ของนักท่องเที่ยวพบว่า ส่วนใหญ่มาจากยุโรป ได้แก่ สหราชอาณาจักร เยอรมัน ฝรั่งเศส รองลงมาเป็น ออสเตรเลีย และตลาดใหม่ เช่น จีน เป็นต้น ด้านรายได้ของนักท่องเที่ยว พบว่า ร้อยละ 50 เป็นกลุ่มที่มีรายได้ปานกลาง น้อยกว่า 30,000 บาทต่อเดือน รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีรายได้สูงมากกว่า 120,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 17.50 แสดงให้เห็นว่า สุราษฎร์ธานียังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่มรายได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องมีการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคด้านการท่องเที่ยวที่สามารถ รองรับนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางด้านรายได้

นักท่องเที่ยวร้อยละ 66 มาเที่ยวประเทศไทยและจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นครั้งแรก ร้อยละ 34 เป็นการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำ แสดงให้เห็นว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้และพบว่านักท่องเที่ยวจะกลับมาเที่ยว ซ้ำร้อยละ 95.25 ดังนั้นผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้าง ความประทับใจกับ นักท่องเที่ยวเพื่อให้อัตราการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ จากการท่องเที่ยวให้ประเทศและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ด้านการเดินทางมาของ นักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน รองลงมาเดินทางมากับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 44.75 และ 27.25 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยว

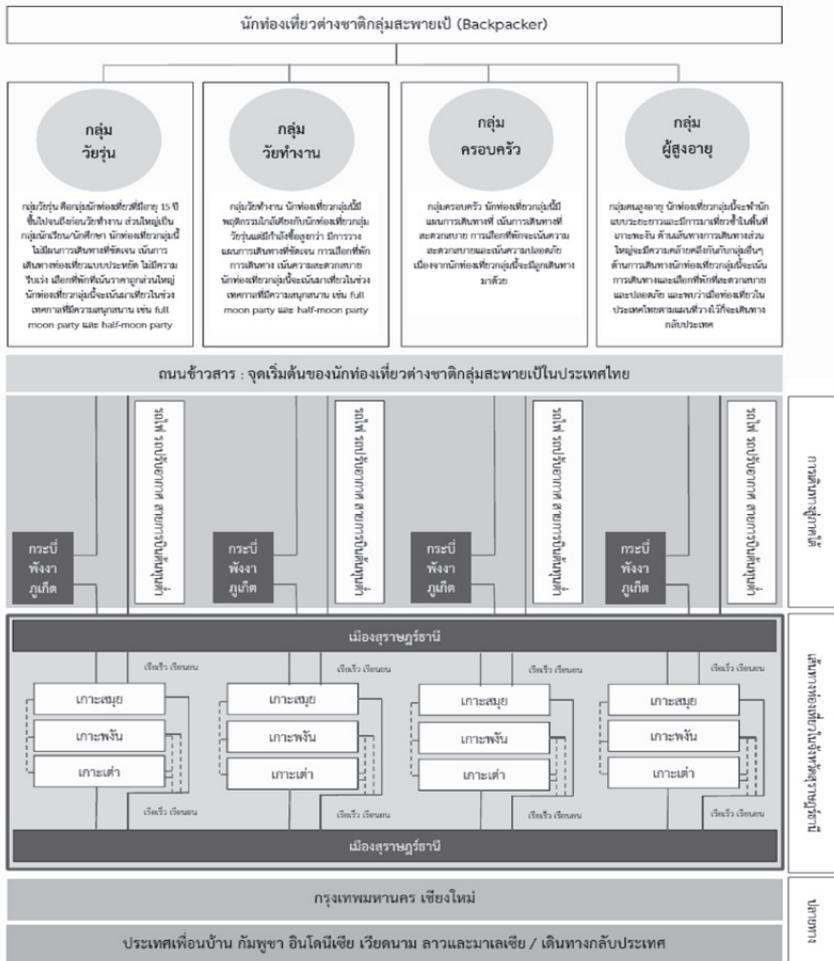
นิยมมาเป็นกลุ่มระหว่าง 2-5 คน รองลงมานิยมมาเป็นกลุ่มมากกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 69.75 และ 17 ตามลำดับ ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีแผนรองรับนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เน้นกลุ่มนักท่องเที่ยววัยทำงาน และกลุ่มครอบครัวเพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ด้านเหตุผลของการมาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีเนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล และเป็นแหล่งบันเทิงและแหล่งท่องเที่ยวกลางคืน เช่น ฟูลมูนปาร์ตี้ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 60.25 และ 20 ตามลำดับ ด้านข้อมูลข่าวสารจากการท่องเที่ยวพบว่าส่วนใหญ่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นหาแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาได้รับข้อมูลจากบริษัททัวร์หรือตัวแทนจำหน่าย ด้านที่พักพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกที่พักในระดับสามดาว และสี่ดาว คิดเป็นร้อยละ 52.75 และพบว่าที่พักแบบบังกะโล หรือ โฮสเทล และบ้านญาติหรือเพื่อน ได้รับความนิยม คิดเป็นร้อยละ 28.25 ด้านจำนวนวันที่เข้ามาท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 50 เดินทางท่องเที่ยว 11-30 วัน รองลงมาน้อยกว่า 10 วัน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และพบว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบระยะยาว ร้อยละ 18.75

พฤติกรรมกรการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ส่วนใหญ่จะเริ่มค้นที่ถนนข้าวสารและทำการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาสก เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า โดยกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างกันดังนี้ (1) อุทยานแห่งชาติเขาสก เน้นการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ ผจญภัย กิจกรรมเด่นของแหล่งท่องเที่ยวคือ เดินป่าศึกษาเส้นทางธรรมชาติ ล่องแพ ชมธรรมชาติ คุนกง เป็นต้น นักท่องเที่ยวหลักได้แก่ ยุโรป และออสเตรเลีย (2) เกาะสมุย เน้นการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติที่เน้นความสะดวกสบาย และสถานบันเทิงยามค่ำคีน นักท่องเที่ยวหลักได้แก่ ยุโรป และออสเตรเลีย (3) เกาะพะงัน เน้นการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ แต่กิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวคือ full moon party and half-moon party นักท่องเที่ยวหลักได้แก่ ยุโรป อีสราเอล และออสเตรเลีย (4) เกาะเต่า เน้นกิจกรรมแบบธรรมชาติ การดำน้ำ คุปะการัง นักท่องเที่ยวหลักได้แก่ ยุโรป เอเชียและออสเตรเลีย

ด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้มีความแตกต่างกัน เนื่องจากปัจจุบันนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีจำนวนมากขึ้นและมีหลายกลุ่มตั้งแต่วัยรุ่นน วัยทำงาน ครอบครัว ไปจนถึงกลุ่มคนสูงอายุ (Somsuk, Saiphayom. Interview, 10 March 2013.) หากทำการจำแนกด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้มีความแตกต่างกันเนื่องจากปัจจุบันนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีจำนวนมากขึ้นและมีหลายกลุ่ม ตั้งแต่วัยรุ่นน วัยทำงาน ครอบครัว ไปจนถึงกลุ่มคนสูงอายุ (Somsuk, Saiphayom. Interview,

10 March 2013.) หากทำการจำแนกพฤติกรรมเป็นรายกลุ่มพบว่า สามารถจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้กลุ่มนักเรียนนักศึกษา 2) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้กลุ่มวัยทำงาน 3) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้กลุ่มครอบครัว และ 4) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้กลุ่มผู้สูงอายุ โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แบบพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา : จากการศึกษา

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีประเมินประเด็น SWOT ผู้วิจัยอาศัยเทคนิคทอว์เมทริกซ์ TOWS (TOWS matrix) มาใช้ในการวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยนำประเด็นสำคัญที่สุดของ SWOT ทั้งสี่ด้านมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้ กลยุทธ์ SO เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจด้านการท่องเที่ยว กลยุทธ์ WO (1) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมให้มีความสมบูรณ์ดังเดิม และ (2) ส่งเสริมการค้าเงินธุรกิจและคุณภาพของสถานประกอบการให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ รวมถึง พัฒนามาตรฐานด้านการให้บริการเทียบท่าระดับสากล กลยุทธ์ ST (1) จัดทำยุทธศาสตร์ให้สุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางน้ำ หรือ Marina Hub ของประเทศ (2) พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการขอวีซ่าและการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Visa) และกลยุทธ์ WT (1) พัฒนาองค์ความรู้แก่คนในพื้นที่ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี (ความปลอดภัย สุขอนามัย จริยธรรม เป็นต้น) รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว (2) การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี เป็นกลุ่มนักศึกษาที่เดินทางมาจากยุโรป ได้แก่ สหราชอาณาจักร เยอรมัน ฝรั่งเศส รองลงมาเป็น ออสเตรเลีย และตลาดใหม่ เช่น จีน มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 30,000 บาท ทำการค้นหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากเว็บไซต์และอินเทอร์เน็ต และนิยมพักโรงแรมระดับสามดาว ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Katanyu Hiransomboon (2012) ในด้านอายุของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ในประเทศไทย ภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว จำนวนเงินที่ใช้ในการท่องเที่ยว การเลือกที่พัก การค้นหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Issahaku Adam and Charles Atanga Adongo (2016) ที่ทำการศึกษานักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ในประเทศกานาในด้านอายุของนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ ภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว การกลับมาเที่ยวซ้ำ จำนวนคนที่มาท่องเที่ยวด้วย และจำนวนเงินที่ใช้ในการท่องเที่ยว แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี เป็นนักท่องเที่ยวชาวยุโรป อเมริกา นักท่องเที่ยวนิยมการท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ และนักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้จะมีการกลับมาเที่ยว

ซ้ำยังแหล่งท่องเที่ยวเดิม และนิยมการท่องเที่ยวเป็นกลุ่มขนาดเล็ก รวมถึงการควบคุมงบประมาณในการท่องเที่ยว การเลือกที่พักที่นิยมเลือกที่พักที่ราคาไม่สูงมาก (ระดับสามถึงสี่ดาว) รวมถึงมีการนิยมเลือกที่พักแบบโฮเทล และที่สำคัญพบว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักเพื่อค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

หากวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติแบบสะพายเป้พบว่านักท่องเที่ยวแบบสะพายเป้เป็นนิมมาท่องเที่ยวซ้ำทั้งในประเทศไทยและประเทศกานา รวมถึงการท่องเที่ยวแบบสะพายเป้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แสดงให้เห็นว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ และพบว่านักท่องเที่ยวจะกลับมาเที่ยวซ้ำร้อยละ 95.25 ดังนั้นผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้อัตราการมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้ประเทศและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้

1. รัฐบาลได้แนวทางในการพัฒนาการแข่งขันเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ได้รับประโยชน์สูงสุด
2. เพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะการดำเนินงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมุ่งงานวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถปรับตัวเพื่อรองรับรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้

ข้อเสนอแนะต่อนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยว

1. นักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ชัดเจน ผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลปรับปรุงการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้เพื่อให้มีรายได้ที่ยั่งยืน
2. ด้วยศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีในปัจจุบัน จังหวัดควรขยายบทบาทในการเป็นศูนย์กลางบริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ในพื้นที่ ซึ่งอาจเริ่มต้นจากบริษัททัวร์ แล้วขยายไปยังหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งผู้ประกอบการและเอกชนทั่วไปที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะผู้ที่จะทำวิจัยต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษานโยบายและเงื่อนไขที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ และจัดทำแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ ซึ่งหากมีแนวทางการพัฒนาดังกล่าวไปปรับใช้ ส่งผลให้การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้มีการเติบโตขึ้น ดังนั้นจึงควรมีงานวิจัยอันที่จะเป็นการต่อยอดออกไป เช่น การศึกษามูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ การศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ การศึกษาทัศนคติของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ เป็นต้น
2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้เท่านั้น หากต้องการให้การท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าวได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสม ควรมีงานวิจัยที่ขยายพื้นที่เป้าหมายของการทำวิจัยออกไปทั่วประเทศ
3. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เน้นการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ ดังนั้นควรมีการวิจัยเพื่อสร้างโมเดลการเรียนรู้เพื่อนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ในประเทศไทย
4. การท่องเที่ยวในประเทศไทยยังคงมีความน่าสนใจ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี นำโดยนักท่องเที่ยวชาวจีนที่นอกจากจำนวนเพิ่มขึ้นแล้วยังมีแนวโน้มใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตามด้วยนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เติบโตสูง ทำให้มีการลงทุนจากเงินในธุรกิจบริการในไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลต่อผู้ประกอบการไทยที่จะเผชิญการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยเฉพาะตลาดนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาเป็นกรุปทัวร์ ดังนั้น ควรมีงานวิจัยที่สร้างการรับรู้ถึงผลกระทบและแนวทางการปรับตัว และหากกลยุทธ์การตลาดใหม่ๆ ที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวชาวจีนให้มากขึ้น
5. ควรมีการวิจัยการท่องเที่ยวทางเลือกรูปแบบเปรียบเทียบกับกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มสะพายเป้ อาทิเช่น นักท่องเที่ยวในกลุ่ม MICE (Meeting Incentive Convention Exhibition) นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ นักท่องเที่ยวชาวชน กลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา นักท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา เป็นต้น เพื่อให้ได้ภาพรวมของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มของประเทศไทย เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวควบคู่กันไปทุกรูปแบบ

References

- Cohen,E. (2004). *Contemporary Tourism Diversity and Change*. Ekevier Amsterdam.
- Issahaku Adam and Charles Atanga Adongo.(2016). Do backpackers suffer crime? An empirical investigation of crime perpetrated against backpackers in Ghana. *Journal of Hospitality and Tourism Management*. 27 (2016) 60-67.
- Katanyu Hiransomboon. (2012). *Marketing Mix Affecting Accommodation Service Buying Decisions of Backpacker Tourist Traveling at Inner Rattanakosin Island in Bangkok, Thailand*. *Procedia Economics and Finance* 3 (2012) 276 – 283.
- Kongprasert, Piyawan. (2008). Integrated Ecotourism Planning for Sustainable Tourism Development on Pha-ngan Island, Suratthani Province. *Journal of Social Sciences Srinakharinwirot University*. 11, 20-34 (in Thai)
- Kumjan, Supattra & Pianjoj, Nontipak. (2015). Types of tourism of Muang Surat Thani the perspective of domestic tourists. *Journal of Social Sciences Srinakharinwirot University*. 6 (2), 112-122 (in Thai)
- Narinkum, Surivassa, Suttipisan, Sutsan & Feongkeaw, Chalermkiart. (2014). Behavior and Pattern of International Tourists Visiting Chiang Rai Province. *Journal of Management Science Chiangrai Rajabhat University*. 9 (1), 67 (in Thai)
- National Economics and Social Development Board. (2007). *Thailand Tourism Strategic Plan 2007-2011*. Retrieved August 1,2013, from http://www.nesdb.go.th/article_attach/Book%20220851.pdf (in Thai)
- National Statistical Office. (2016). International Tourist arrivals to *Thailand in September 2016*. Retrieved August 1,2013, from <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries23.html> (in Thai)
- Somsuk, Saipayom. The Head of the Tourism Coordination Center in Samui. Interview on March 10, 2011. (in Thai)
- Tourism and Sports, Ministry. (2011). *Thailand Tourism Development Plan 2012-2016*. Retrieved August 1,2013, from <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER3/DRAWER065/GENERAL/ DATA0000/00000150.PDF>. (in Thai)
- Ruengprapran, Chatchavan. (2013). *Elementary Statistics*. 1 edition. Khonkaen : Khonkaen University. (in Thai)
- World Tourism Organization. (2012). *UNWTO Annual Report 2011*. Madrid Spain: World Tourism Organization.